

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/535/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210855
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612210855.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/256/2012-51 zo dňa 20. júna 2013, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Konštatoval viaceré dôvodov vedúcich k zamietnutiu uplatneného nároku. Primárne sa venoval podmienke predbežného prerokovania uplatneného nároku na základe písomnej žiadosti poškodeného a zdôraznil, že odporcom je štát - Slovenská republika, nie štátny orgán - Ministerstvo spravodlivosti SR, ktorý v rámci postupu podľa § 15 (predbežné prerokovanie nároku) zákona č. 514/2003 Z.z. nekoná za štát, ale v rámci vlastných kompetencií zverených mu zákonom. Ak boli žiadosti navrhovateľa o predbežné prerokovanie doručené štátu namiesto toho, aby boli doručené ministerstvu spravodlivosti, potom nárok navrhovateľa nebol predbežne prerokovaný a návrh je podaný predčasne. Aj v prípade, že by žiadosti boli (správne) doručené kompetentnému orgánu - Ministerstvu spravodlivosti SR, navrhovateľ ani len netvrdil, kedy sa v súdenom prípade obrátil na Ministerstvo spravodlivosti SR (nie na Slovenskú republiku) s písomnou žiadosťou o predbežné prerokovanie súdeného nároku a akým spôsobom ministerstvo reagovalo. Nadväzne okresný súd konštatoval, že navrhovateľ neunesol ani dôkazné bremeno, nakoľko neoznačil dôkaz, ktorým by preukázal podanie písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie predmetného nároku. V danej súvislosti uzavrel, že ak by aj vychádzal z toho, že odporca dôsledne nerozlišuje konanie Ministerstva spravodlivosti SR za štát a Ministerstva spravodlivosti SR, a teda prvé žiadosti navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku boli doručené ministerstvu 23.04.2012, potom je návrh z čisto časového hľadiska podaný predčasne, pretože odo dňa prijatia žiadosti neuplynulo zákonom určených 6 mesiacov.

Okresný súd navrhovateľovi vytkol tiež viaceré formálne nedostatky návrhu. Na 2. strane návrhu totiž navrhovateľ (zmatečne) uvádza dátum narodenia povinnej 09.03.1976, zatiaľ čo na 7. strane ju identifikuje (správnym) dátumom narodenia 22.6.1962. Spornú exekučnú vec navrhovateľ označil len

spisovou značkou exekútora, pričom mu nič nebránilo zabezpečiť a predložiť riadne označenie súdnej spisovej značky exekučného konania.

Zo súvisiaceho exekučného spisu - sp. zn. 6Er/873/2009 - okresný súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola tomuto doručená 28.10.2009, po jej doplnení 1.12.2009 (na výzvu exekučného súdu) bolo poverenie vydané 14.12.2009. K vydaniu poverenia teda došlo po 48 dňoch, a nie po 589 dňoch ako tvrdí navrhovateľ. Predovšetkým však poverenie bolo vydané do 15 dní od doručenia úplnej žiadosti. To znamená, že k prieťahom (k nesprávnemu úradnému postupu) pri vydaní poverenia nedošlo.

Nad (nevyhnutný) rámec prvostupňový súd dodal, že navrhovateľ nepreukázal ani ďalšiu zákonnú podmienku zodpovednosti štátu - výšku tvrdenej majetkovej škody. Nepreukázal totiž vynaloženie čiastky 70 eur na správu vymáhanej pohľadávky, netvrdil, za ktoré obdobie mali tieto náklady vzniknúť, či ide o odmenu za pracovné výkony zamestnanca, kedy a v akom rozsahu bola dojednaná a kedy bola navrhovateľom uhradená. Taktiež nepreukázal, za aké obdobie a kedy vznikli náklady na udržiavanie a správu informačného systému (40 eur) a na administratívne spracovanie, poštovné, telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním, kontrolou stavu konania na exekučnom súde vo výške 15 eur. V pripojenom exekučnom spise sa nenachádza žiaden doklad preukazujúci, že navrhovateľ urgoval alebo kontroloval stav konania na exekučnom súde.

Pri dôvodoch požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch navrhovateľ nepreukázal svoje tvrdenia o tom, že došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a insolveniu povinného. Zároveň nepredložil konkrétne tvrdenia, kedy a ktoré jeho plánované podnikateľské aktivity a už vytvorené podnikateľské plány zanikli, ani tento zánik nepreukázal. Taktiež netvrdil a nepreukázal, že došlo k strate zisku zrealizovaného obchodu a ani ovplyvnenie jeho podnikateľských aktivít a neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí. Záverom okresný súd dodal, že existencia prieťahov v súdnom konaní nebola konštatovaná (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.) v rámci výsledku vybavovania sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, pričom rozhodovanie o tejto otázke nepatrí do právomoci súdu prvého stupňa.

O trovách konania rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p. tak, že odporcovi právo na ich náhradu nepriznal s poukazom na okolnosť, že síce podal návrh na prisúdenie náhrady trov, v zákonnej lehote si ich však nevyčísľil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na nové prejednanie. Uviedol, že elektronicky podal návrh na zrušenie pojednávania odôvodnený skutočnosťou, že všetci sudcovia daného okresného súdu sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania vo veci. Okresný súd však ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Správne mal okresný súd vec predložiť na rozhodnutie o pridelení inému súde; bez vydania akéhokoľvek rozhodnutia v otázke zaujatosti sudcu však bola možnosť obrany navrhovateľa pred zákonným sudcom celkom zmarená.

Odvolateľ zároveň poukázal na svoje vyjadrenie (obsiahnuté v návrhu), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nezhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov a s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva v otázke práva na nestranný súd.

Navrhovateľ namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov (vrátane vyjadrenia protistrany), nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo - podľa neho - k degradácii zásady kontradiktórnosti konania. Súdu prvého stupňa vytýkal (i) viacero omylov, napr. konštatovanie, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú; že nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíval hneď v niekoľkých skutočnostiach, nielen v jednej z nich. Konajúci súd sa musí preto vysporiadať so všetkými vytykanými zložkami nesprávneho úradného postupu, v napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov je práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť a bol by poučený (aj) v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p. V tejto súvislosti sú potom ďalšie námietky navrhovateľa o odňatí práva konať pred súdom a porušená zásada kontradiktórnosti bezpredmetné.

Predvolanie na termín pojednávania (dňa 20.6.2013) bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa doručené 11.6.2013. Elektronickým podaním s dátumom 18.6.2013 (bez zaručeného elektronického podpisu) navrhovateľ žiadal o zrušenie pojednávania z dôvodu „objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“. Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), čo zodpovedá nižšie rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a konať i v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiadúcim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Písomné vyjadrenie odporcu vo veci samej bolo okresnému súdu doručené 18.6.2013, t.j. až po vykonaní predvolania navrhovateľa na pojednávanie a zároveň v odstupe iba jedného pracovného dňa pred nariadeným termínom pojednávania. Nemožno preto za porušenie požiadavky bezodkladnosti doručenia vyjadrenia (§ 114 ods. 2 veta posledná O.s.p.) považovať taký postup súdu, ktorý vzhľadom na krátky časový interval a reálny čas možného doručovania vyjadrenia navrhovateľovi, ponechal oboznámenie navrhovateľa s vyjadrením odporcu na samotné súdne pojednávanie.

Novelizované ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (minimálne nepriamo) predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup dôsledne nevyužil, čo však nepredstavuje vadu (§ 212 ods. 3 O.s.p.), ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a v konkrétnostiach súdeného prípadu (neakceptovanie návrhu na odročenie pojednávania z dôvodu požadovaného prerušenia konania pre podanie ústavnej sťažnosti, ako tiež to, že protiargumentácia odporcu vo veci samej, je navrhovateľovi chronicky známa z tisícok identických sporov) nedosahuje intenzitu potrebnú pre konštatovanie relevantného porušenia práva účastníka konania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyvylúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyvylúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Neopodstatneným je tvrdenie odvolateľa, že mu nebolo doručené (resp. vôbec vydané) rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyvylúčení sudcov. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že dňa 11.6.2013 bolo navrhovateľovi doručené uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7NcC/52/2013 o nevyvylúčení JUDr. Haluškovej (zákonnej sudkyne) z prejednávania a rozhodnutia predmetnej veci. V rozpore s uvedeným tvrdením navrhovateľa je napokon aj jeho ústavná sťažnosť, založená práve na predmetnom rozhodnutí krajského súdu.

Odvolací súd v danej spojitosti dodáva, že s poukazom na možnosť uplatnenia námietky rozhodovania veci vylúčeným sudcom ako odvolacieho, resp. dovolacieho dôvodu náležite okresný súd uprednostnil

požiadavku hospodárnosti/rýchlosti konania. Práve na jej (údajnom) nedodržaní je pritom založený (aj) meritórny nárok navrhovateľa.

V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto aspektu je zjavné, že navrhovateľ (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní) v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Nadväzne je úplne nenáležitým tvrdenie o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Naopak, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa všetky parametre zákonného odôvodnenia.

K žiadnemu zo zásadných záverov okresného súdu (t.j. napr. chronológia a zmysel úkonov v exekučnej veci založenej na rozhodcovskom rozsudku ako exekučnom titule, zvýšené nároky na rozhodovanie v spotrebiteľských veciach, konkretizácia neunesenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena), na ktorých založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie, však odvolateľ nepredložil relevantnú, resp. akúkoľvek protiargumentáciu. Fakticky sa obmedzil na všeobecné konštatovania („nesprávny postup spočíva v niekoľkých skutočnostiach“, „konajúci súd sa musí vysporiadať s všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu“), ktoré sú len opakovaním návrhu bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky (bez bližšej konkretizácie, o ktoré časové úseky sa má jednať) nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, platí, že časové údaje tak, ako ich vymedzil prvostupňový súd, zodpovedajú skutkovému stavu a vyplývajú z pripojeného exekučného spisu.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.